

**A KÚRIA**  
**mint felülvizsgálati bíróság**

Gfv.VII.30.130/2015/5.

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Dr. Papp Sándor ügyvéd által képviselt I. rendű, és a Dr. Kardkovács és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt II. rendű felperesnek a Ruttkai-Marczel-Ruttkai Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen választottbírósági ítélet érvénytelenítése iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 9.G.43.540/2014/12. számú jogerős ítélete ellen a felperesek által 7. sorszámon előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán, tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I-II. rendű felperest, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 15 napon belül 254.000 (kettőszázötvennégyezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes - pertársával - a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett szervezett Választottbíróság előtt felperesként járt el a 2007-ben indított perben. Módosított keresetükben arra kérték kötelezni a választottbírósági alpereseket, hogy fizessenek meg a választottbírósági felperesek részére 585.194.734 Ft, továbbá 4.034.305.182 Ft kárt. A választottbírósági alperesek vitatták az érvényesített jogot és annak összegét, azt eltúlzottnak és

megalapozatlannak tartották.

A Választottbíróság terjedelmes bizonyítást követően 2014. augusztus 8-án hozta meg a VB/07242 számú ítéletét, melyben egyetemlegesen kötelezte a választottbírósági alpereseket, hogy a választottbírósági I.r. felperesnek (jelen eljárás alperesének) fizessenek meg 326.274.445 Ft kártérítést és ennek 2007. július 16-tól járó késedelmi kamatát, ezt meghaladóan elutasította a keresetet. Megállapította, hogy az eljárás felperesei 38.999.273 Ft választottbírósági díjat, valamint 11.430.000 Ft szakértői díjat megelőlegeztek és befizettek. Kötelezte a választottbírósági alpereseket, hogy az I.r. választottbírósági felperesnek fizessenek meg eljárási költségként összesen 25.214.637 Ft-ot, és úgy rendelkezett, hogy ezt meghaladóan a felek maguk tartoznak viselni a költségeiket.

A választottbírósági ítélet a választottbírósági díjak és költségek viselésének megosztásánál a választottbírósági Díjszabályzat 6. § (2) bekezdését alkalmazta. Az ítélet indokolása szerint „ennek oka, hogy a per - és a felek jogi képviselőinek tevékenysége is - jelentős részben a jogalapi kérdésekkel foglalkozott. E tekintetben a felperesek lettek pernyertesek. Amennyiben kizárólag a perértékhez igazodóan, a pervesztesség arányában rendelkezett volna a választottbíróság a költségviselésről, ez a per jellege miatt sem lett volna indokolt. Különösen azért, mert felperesek eredeti kereseti kérelme a végleges szerződés létrehozására irányult, és csak ennek végérvényes megghiúsulása miatt tértek át a kártérítési igényre. E tényt a perköltségek viselésénél nem hagyhatta figyelmen kívül a Választottbíróság. Ennek következtében a választottbíróság a választottbírósági díjat és a perbeli szakértő díját egyenlő arányban megosztotta a felperesek és alperesek között. Az egyéb költségek - ügyvédi munkadíjak, magánszakértők díjai és költségei - vonatkozásában pedig akként rendelkezett, hogy ezeket a felek maguk kötelesek viselni.”

A választottbírósági alperesek nyújtottak be keresetet, melyben kérték a VB/07242 számú választottbírósági ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezésének érvénytelenítését, arra hivatkozva, hogy ezek a rendelkezések a közrendbe ütköznek, ezért a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény (Vbt.) 55. § (2) bekezdés b) pontjában szabályozott érvénytelenítési ok megvalósult. Kérték az alperes perköltségben való marasztalását is. Keresetük indokolásában kifejtették, hogy a választottbírósági felperesek 4.619.499.916 Ft-ban jelölték meg marasztalási kérelmük összegét, ám ehhez képest csak 326.274.445 Ft megfizetésére kötelezte a Választottbíróság a választottbírósági alpereseket (jelen per felpereseit). A Díjszabályzat szerint főszabályként a pervesztesség arányában kellett volna a választottbírósági díjakat és a felek költségeit viselni. A választottbírósági eljárásban a választottbírósági felperesek csak 7%-ban lettek pernyertesek - ebből következően a választottbírósági alperesek 93%-ban lettek

pernyertesek. Ennek ellenére a túlnyomó részben pernyertes alpereseket kötelezték a 25.000.000 Ft-ot meghaladó perköltség megfizetésére, mely - álláspontjuk szerint - „a magyar igazságszolgáltatásban példa nélküli döntés, sérti a társadalom értékítéletét, erodálja az igazságszolgáltatás tekintélyét, az abba vetett bizalmat, a magyar bírói gyakorlatra is nem kívánatos negatív hatást gyakorol és így a magyar közrendbe ütközik”.

Kifejtették, hogy az érvényesített jog megállapítása még nem eredményezi azt, hogy a pernyertesség-pervesztesség arányát úgy kellett volna megítélni a marasztalási kérelemtől függetlenül, ahogyan a választottbírósági ítélet tette. A társadalom értékítéletét - a magyar közrendet - e jogvitával kapcsolatban befolyásolja, hogy egy veszteséges beruházást vitt volna végig az ellenérdekű fél, az ingatlan a világörökség része és az azzal kapcsolatos beruházást közpénzből finanszírozták volna.

Az érvénytelenítési keresetet a választottbírósági ítéletnek csak a perköltségre és annak viselésére vonatkozó rendelkezései ellen terjesztették elő.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, vitatta, hogy a választottbírósági ítélet a magyar közrendbe ütköznék. Védekezésében kifejtette, az ítélet a Díjszabályzattal összhangban döntött a költségek viseléséről. A Díjszabályzat eltérést enged attól, hogy a választottbírói döntés matematikai pervesztességi számítás alapján terheljen költséget a felekre.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

Elsőként megállapította, van jogi lehetőség a választottbírósági ítélet részbeni érvénytelenítésére.

A választottbírósági eljárás vonatkozásában az állam bírósága azt ítélni meg, hogy a választottbírósági eljárás hatályosan létrejöhett-e, a felek a választottbírósági eljárásban az eljárási jogaikat megfelelően gyakorolhatták-e, kötelezettségeiket teljesíthették-e, illetve a választottbíróság döntése a felek által megszabott határon belül alakította-e a jogviszony tartalmát.

A Vbt. 55. § (2) bekezdésében írt érvénytelenítési okok az állam rendelkezési jogának sérelmét, és az állam által - feltétlen érvényesülést igénylő módon - alkotott vagy elismert alapvető szabályok lerontását mutatják. Ezek az okok a felek jogviszonyán túlmutatnak, s nem a felek adott relatív hatályú jogviszonyában értékelhető jogsérelmet küszöbölik ki.

A közrendbe ütközéssel kapcsolatban az elsőfokú bíróság részletesen kifejtette álláspontját, s megállapította, hogy a közrendbe ütközés csak akkor valósulhat meg egy belföldi jog alkalmazásával meghozott választottbírósági ítélet esetében, ha a választottbíróság olyan értelmezéssel ruház fel egy alkalmazott jogszabályt a konkrét jogviszonyra vetített jogkövetkeztetésével, amely lerontja az állam feltétlen érvényesülést igénylő normáit, azokat tagadja. A magyar közrendbe ütközés nem az adott relatív hatályú jogviszonyban

résztvevő fél konkrét jogsérelmét, hanem az állam jogrendjének sérelmét jelenti.

A választottbíróági ítéletben foglalt költség megállapítás nem sértette meg a Díjszabályzatban foglaltakat. A költség megállapítása is lehet ugyan a magyar közrendbe ütköző, de a Választottbíróóság a szabályzatában foglaltaknak megfelelően járt el, s a szabályzat nem áll ellentétben feltétlen alkalmazást igénylő jogszabállyal, az Alaptörvénnyel vagy a közjó és közérkölc elvárásainak érvényesülését biztosító egyéb alapvető normával.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az eljárási költség számításba vételével a Választottbíróóság nem sértette meg az Eljárási Szabályzatát, de ha el is tért volna annak rendelkezésétől, az sem jelenthette volna, hogy az ítélet - a magyar közrendre hatást gyakorlóan - a közösség tagjaira is kötelező és feltétlen alkalmazást igénylő szabály rendeltetését vonta volna kétségbe.

Az elsőfokú perköltség megfizetésére a felperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján.

A felperesek felülvizsgálati kérelmükben kérték a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a választottbíróági ítélet perköltségre vonatkozó részleges érvénytelenítését, valamint az alperes perköltség megfizetésére kötelezését.

Állították, hogy a jogerős ítélet sérti a Vbt. 55. § (2) bekezdés b) pontját.

Hivatkoztak a Választottbíróági Eljárási Szabályzat 12. § (1) bekezdésére, a választottbíróági díjakról, költségekről és a felek költségeiről szóló szabályzat 1. § (4) bekezdésére, 6. § (1)-(2) bekezdésére, 8. § (1) bekezdésére és 9. §-ára. Álláspontjuk szerint ezekből a rendelkezésekből az következik, hogy a díjakat és a felek költségeit főszabályként a pervesztesség arányában kell viselni. Igaz, hogy a Díjszabályzat 6. § (2) bekezdése lehetővé teszi az ettől való eltérést, de ez nem eredményezheti, hogy döntő mértékben a pernyertes fél viselje a pervesztés fél költségeit, mert az a Díjszabályzat 6. § (1) bekezdésének és az Eljárási Szabályzat 12. § (1) bekezdésének az értelmetlenné válását jelentené.

Megismételték a keresetlevélben kifejtett álláspontjukat, s hivatkoztak a BH2003.127. számú eseti döntésben kifejtettekre, amely az ügyvédi munkadíj kapcsán mondta ki a közrendbe ütközést. Érveik szerint, ahogyan a közrendbe ütközik a nagy pertárgyértékű ügyben az indokolatlanul magas ügyvédi munkadíj megállapítása, ugyanúgy sérti a társadalom általános értékítéletét, a közrendet, az a választottbíróági döntés, amely ugyancsak nagy pertárgyértékű ügyben a 93%-ban pernyertes Magyar Államot és a többségi tulajdonában álló nonprofit társaságot kötelezi perköltség viselésére ahelyett, hogy javukra ítélné meg perköltséget.

Jogszabályba ütközőnek tartották az elsőfokú bíróság ítéletének perköltség fizetésére kötelező rendelkezését is. E körben arra hivatkoztak, hogy a per tárgya a választottbíróági ítélet

érvénytelenítése, ezért meg nem határozható perérték alapján kellene a pertárgy értéket megállapítani, amely az elsőfokú eljárásban 600.000 Ft volt. Az alperes javára a pertárgyérték dupláját kitevő perköltség megítélése ezért a Pp. 78. § (1) bekezdésébe ütközik.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében - tartalma szerint - kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását. Hivatkozott arra, hogy a választottbíróságnak a perköltségről, a Díjszabályzat alapján meghozott, indokolással ellátott döntése a választottbírósági ítélet tartalmi kérdése, annak felülbírálatára az érvénytelenítési eljárásban nincs lehetőség.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és megállapította, hogy az nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt rendelkezéseket.

A felperes azért kérte a választottbírósági ítélet részleges érvénytelenítését, mert álláspontja szerint közrendbe ütközik a Választottbíróságnak az a döntése, amellyel eltért a pervesztesség-pernyertesség aránya szerinti költségviseléstől.

A Kúria elsőként hangsúlyozza: a közrendbe ütközés [Vbt. 55. § (2) bekezdés b) pontja] mint érvénytelenítési ok megvalósulása körében a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a választottbíróság olyan értelmezéssel ruházott-e fel egy alkalmazott jogszabályt a konkrét jogviszonyra vetített jogkövetkeztetésével, amely lerontja az állam feltétlen érvényesülést igénylő normáit, azokat tagadja. Az elsőfokú bíróság helytállónan állapította meg, hogy a Választottbírósági ítélet érvényteleníteni kért rendelkezése nem minősül közrendbe ütközőnek, mert nem tagadja az állam feltétlen érvényesülést igénylő normáit.

Helytállónan állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy elviekben ugyan a költség megállapítása is lehet a magyar közrendbe ütköző, de a Választottbíróság a szabályzatában foglaltaknak megfelelően járt el [Díjszabályzat 6. § (2) bekezdés], s a szabályzat nem áll ellentétben feltétlen alkalmazást igénylő jogszabállyal, az Alaptörvénnyel vagy a közjó és közerkölcs elvárásainak érvényesülését biztosító egyéb alapvető normával. A Választottbíróság az eljárás során felmerült, és a választottbírósági felperesek által előlegezett költségeket osztotta meg fele-fele arányban a felek között az ügy jellege folytán, s ezt a döntését meg is indokolta.

Mindezeket figyelembe véve nem jogszabálysértő az elsőfokú bíróság döntése, amiért nem állapította meg a támadott választottbírósági ítéleti rendelkezés közrendbe ütközését.

A felperesek alaptalanul hivatkoztak arra is, hogy a jogerős ítélet perköltség fizetésére kötelező rendelkezése jogszabálysértő.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 40. (3) bekezdése szerint a választottbíróági ítélet vagy egyezség érvénytelenítése iránti eljárásban az illetéket a választottbíróági határozatban megállapított perérték alapján, ennek hiányában a 39. § (3) bekezdésében foglaltak szerint kell meghatározni.

Ebből következően, ha az érvénytelenítési per értéke illeték szempontból meghatározható, - mint a perbeli esetben - akkor ehhez igazodnak az eljárási költség számítások is - a felek eltérő megállapodása hiányában. Mindezek alapján a jogerős ítélet perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését sem találta jogszabálysértőnek a Kúria.

A fent kifejtett indokokra tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperesek felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek megfizetni az alperes felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét, amely az alperes jogi képviselőjével felmerült ügyvédi munkadíjból áll. Az ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a)-b) pontja, (5)-(6) bekezdése, és a 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

A felperesek teljes személyes illetékmentessége folytán a le nem rótt illetéket az állam viseli.

Budapest, 2015. október 27.

Dr. Török Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Osztovits András s.k. bíró

A kiadmány hitelül: